

Ghana eet goedkope kip uit Nederland

Alleen met forse invoertarieven kan Ghana een eigen pluimveesector opbouwen, zegt econoom Peter van Horne.

De tv-serie 'Prijsknaller' besteedt op 1 april aandacht aan de export van Nederlandse kip naar Ghana die daar de lokale pluimveesector om zeep helpt. Het programma toont talloze verlaten pluimveebedrijven en spreekt met pluimveeskundige Peter van Horne van Wageningen Economic Research over de oorzaken van dit probleem. Van Horne onderzocht de Ghanese pluimveesector vorig jaar in opdracht van de Nederlandse ambassade in Ghana. De sector kan niet concurreren met geïmporteerd kippenvlees uit landen als de Verenigde Staten, Brazilië en Nederland. De pluimveebedrijven in Ghana hebben matige huisvesting en management, duurder voer, minder goede kikenbroederijen en slachterijen, waardoor de productieketen minder efficiënt georganiseerd is.

Gambia en Ghana

Van Horne deed ook onderzoek in Gambia, waar net als in Ghana 90 procent van de kip wordt geïmporteerd. De EU heeft intussen een kantoor voor economische ontwikkeling in het land geopend, omdat ze de economie wil sti-

'De regeringen willen dat er goedkope kip beschikbaar is'

muleren en de stroom vluchtelingen uit Afrika verminderen. Vanuit dat oogpunt zou het goed zijn dat Gambia een eigen pluimveesector ontwikkelt met werkgelegenheid voor veel mensen. Dat gaat niet lukken, constateerde Van Horne na onderzoek voor de EU, omdat de productie van pluimveevlees in Gambia duur-

Foto Shutterstock

der is dan in Europa en de kippenpoten uit Nederland voor heel lage prijzen binnen komen in Gambia en Ghana. Actiegroepen spreken van het dumpen van kippenvlees in Afrika, maar dat is volgens Van Horne onterecht. 'Dumpen zou betekenen dat de kippenpoten onder de kostprijs worden verkocht. Dat is niet het geval: Nederlandse pluimveehouders maken hun rendement op de kipfilet. Omdat er in Nederland weinig vraag is naar kippenpoten, worden deze verkocht voor lage prijzen. Er zit geen exportsubsidie op, de wereldmarktprijs is laag.'

Protectie

Gambia heeft geen en Ghana een zeer lage importheffing op kippenvlees. Volgens Van Horne is er te weinig bescherming voor de boeren. 'De regeringen willen dat er goedkope kip beschikbaar is voor de bevolking en willen geen protectie. Een land als Senegal heeft een verbod op import van kip uit landen buiten Afrika en heeft wel een eigen pluimveesector.' Importheffingen kunnen volgens de onderzoeker bijdragen aan een competitieve pluimveesector in Afrika. Ghana had in de vorige eeuw een sterke

pluimveesector. In de jaren zestig ondersteunde de regering de ontwikkeling van de commerciële pluimveehouderij. En in de jaren zeventig verlaagde de regering de invoertarieven op inputs (zoals apparatuur en fokmateriaal) waardoor een concurrerende sector ontstond. Die leverde 80 procent van de vraag naar kippenvlees in Ghana en exporteerde zelfs. Maar in de jaren negentig voerde Ghana een serie van handelsliberalisaties door, met als gevolg meer vrijhandel en een toename van de invoer van kipproducten. In 2000 waren de meeste pluimveebedrijven failliet of gekrompen en momenteel produceren Ghanese pluimveehouders nog geen 10 procent van de binnenlandse vraag. Ook de Nederlandse consumenten dragen bij aan deze ontwikkeling. Vanaf de jaren negentig wordt de vleeskip steeds meer opgedeeld in kipproducten zoals kipfilet, drumsticks, kijdij en vleugeltjes. Hele kip wordt bijna niet meer verkocht. Nederlandse consumenten eten meer filet dan kippenpoten. De overtalige kippenpootjes komen daardoor voor afbraakprijzen op de wereldmarkt terecht. AS